

No: 1892 – Mahreç İşareti

ALAŞEHİR ÇEKİRDEKSİZ ÜZÜMÜ

Tescil Ettiren

ALAŞEHİR TİCARET VE SANAYİ ODASI

Bu coğrafi işaret, 6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu kapsamında 06.03.2023 tarihinden itibaren korunmak üzere 26.08.2026 tarihinde tescil edilmiştir.

Tescil No	: 1892
Tescil Tarihi	: 26.08.2026
Başvuru No	: C2023/000095
Başvuru Tarihi	: 06.03.2023
Coğrafi İşaretin Adı	: Alaşehir Çekirdeksiz Üzümü
Ürün / Ürün Grubu	: Üzüm / İşlenmiş ve işlenmemiş meyve ve sebzeler ile mantarlar
Coğrafi İşaretin Türü	: Mahreç işareti
Tescil Ettiren	: Alaşehir Ticaret ve Sanayi Odası
Tescil Ettirenin Adresi	: Soğuksu Mah. İsmetpaşa Cad. No:111 Alaşehir MANİSA
Coğrafi Sınır	: Manisa ili Alaşehir ilçesi
Kullanım Biçimi	: Alaşehir Çekirdeksiz Üzümü ibaresi ve mahreç işareti amblemi, ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde yer alır. Ürünün kendisi veya ambalajı üzerinde kullanılmadığında, Alaşehir Çekirdeksiz Üzümü ibaresi ve mahreç işareti amblemi, işletmede kolayca görülecek şekilde bulundurulur.

Ürünün Tanımı ve Ayırt Edici Özellikleri:

Alaşehir Çekirdeksiz Üzümü, Manisa'nın Alaşehir ilçesinde yetişen, bölgeye özgü coğrafi ve iklimsel koşullar sayesinde belirgin özellikler kazanmış *Superior Seedless* olarak bilinen erkenci bir çeşitten üretilir ve çekirdeksiz yapısıyla tanınır. Üzüm taneleri yeşil-sarı renkte olup küçük, ince kabuklu ve sıkı salkımlar halindedir. Salkım yapısı kanatlı uzun silindir şeklinde olup, salkım ağırlığı 401-583 gram arasında değişir.

Alaşehir ilçesi, deniz seviyesinden 189 metre yükseklikte, Gediz grabeninin doğu kesiminde yer alır. Alaşehir Ovası, alüvyonlu toprakların hâkim olduğu bir depresyon olup, bölgenin jeomorfolojik yapısı tarımsal faaliyetleri belirler. Bu özellikler, özellikle deniz seviyesinden 400 metre yüksekliğe kadar olan sulu tarım alanlarında çekirdeksiz üzüm yetiştiriciliğini yaygın hale getirmiş ve üreticilerin ana geçim kaynağı olmuştur.

Alaşehir Ovası'nda bulunan toprakların pH seviyesi 7,4-7,8 arasında olup, hafif alkali özellik gösterir. Toprağın killi ve killi-tınlı yapısı, suyun bitki köklerinden hızla uzaklaşmasını sağlayarak kök çürümesi ve mantar hastalıklarının önüne geçer. Magnezyum açısından zengin olan topraklar, bitkilerin beslenmesini destekleyerek verimli bir büyüme sağlar. Bu toprak yapısı, Alaşehir Çekirdeksiz Üzümünün sağlıklı ve yüksek kalitede yetişmesini mümkün kılar.

Alaşehir ilçesindeki don olaylarının nadir olması ve yıllık ortalama 500 mm civarındaki yağış miktarı, Alaşehir Çekirdeksiz Üzümünün olgunlaşma sürecini olumlu yönde etkiler. Uzun bitki yetiştirme süresi (176-184 gün), üzümün sağlıklı bir şekilde gelişmesine, verimli ve kaliteli ürün elde edilmesine katkı sağlar. Don olaylarının azlığı, üzümün kışın zarar görmesini önlerken, yeterli yağış miktarı da büyüme döneminde bitkinin ihtiyaç duyduğu suyu karşılayarak üzümün ideal koşullarda yetişmesini destekler. Bu durum, Alaşehir Çekirdeksiz Üzümünün hem verimliliğini artırır hem de ürün kalitesini yükseltir.

Alaşehir'in yağış ve güneşlenme koşulları, Alaşehir Çekirdeksiz Üzümünün gelişimini ve kalitesini doğrudan etkileyen önemli faktörlerdir. Kış aylarında aldığı 240 mm yağış, asmanın dinlenme döneminde ihtiyaç duyduğu suyu sağlar. İlkbahardaki 131 mm yağış ise bitkilerin büyüme dönemine destek olur. Yazın neredeyse hiç yağış düşmemesi (11 mm) ve sakin hava koşulları, üzüm meyvesinin olgunlaşma sürecinde şeker oranının en yüksek seviyeye çıkmasına katkıda bulunur. Bu dönemde güneş ışığı, fotosentezi destekleyerek üzüm tanelerinin yeşilden sarıya dönüşmesini sağlar.

Alaşehir'in yıllık 1450 saat güneşlenme süresi, çekirdeksiz üzüm asmalarının gelişimi için gereklidir. Güneş ışınlarının güney ve güneybatı yönlerinden dik açıyla gelmesi, üzüm bağlarının bu alanlarda daha iyi güneşlenmesine ve verimli olmasına olanak tanır. Asmaların ideal güneşlenme süresi olan 1300 saatin üzerine çıkılması, Alaşehir Çekirdeksiz Üzümünün yüksek kaliteye ulaşmasını destekler. Böylece bölgedeki iklim ve güneşlenme koşulları; üzümün tat, renk ve şeker oranı üzerinde olumlu etki yapar.

Evliya Çelebi; "Alaşehir bağcılığı; kapladığı alan, üretim ve ülke ekonomisine sağladığı gelir bakımından önemli tarım kollarından birisi" şeklinde Alaşehir ilçesinin bağcılığından bahsetmiştir. Yörede bulunan çeşitli tarihi eserlerde de üzüm figürüne rastlanır.

Alaşehir Çekirdeksiz Üzümünün Fenolojik Özellikleri

Özellik	Zaman
Uyanma zamanı	8-16 Mart
Gözlerin sürme zamanı	22-26 Mart
Tam çiçeklenme zamanı	10-13 Mayıs
Tane tutumu zamanı	22-24 Mayıs
Ben düşümü zamanı	15-25 Haziran
Açıkta ilk hasat zamanı	13-20 Temmuz
Açıkta son hasat zamanı	1-7 Eylül
Örtülü son hasat zamanı	25-30 Eylül

Alaşehir Çekirdeksiz Üzümünün Pomolojik Özellikleri

Özellik	Birim	Değer
Tane çapı	mm	16-18
Tane boyu	mm	30-35
Salkımda tane sayısı	adet	150-160
Uyanma (sürgün / göz) oranı	-	0,90-0,94
Somak / göz oranı	-	0,66-0,84
Somak / sürgün oranı	-	0,70-0,77
Yaş üzüm verimi oranı	kg / asma	11,0-13,7
Salkım ağırlığı	g	401-583
100 tane ağırlığı	g	126-191
Çubuk ağırlığı	kg / asma	1,68-1,96
Salkım sayısı	adet	26-54
Verim	kg / asma	12,9-27,8
Olgunluk endeksi	-	43-54

Alaşehir Çekirdeksiz Üzümünün Fiziksel ve Kimyasal Özellikleri

Özellik	Birim	Değer
Suda çözünür kuru madde (SÇKM-Briks°)	%	18-23
Toplam Kuru Madde (w / w)	%	18,7-21,6
Toplam asitlik (Tartarik asit cinsinden)	g / l	0,59-0,84
Toplam asitlik (Malik asit cinsinden)	g / l	0,05-0,10
Tartarik asit/Malik asit oranı	-	6,6-11,9
pH asitliği	-	3,47-3,62
Toplam protein	%	0,42-0,75
Toplam glikoz	%	46,77-48,33
Toplam früktoz	%	46,25-48,36
Toplam galaktoz	%	1,48-1,69
Beta glikoz miktarı	%	25,73-27,01
Alfa glikoz miktarı	%	20,93-21,67
Sorbitol miktarı	%	3,20-4,31

Alaşehir Çekirdeksiz Üzümünün meyve, yaprak, yaprak sapı mineral madde miktarları

Element (ppm)	Yaprak ayası	Yaprak sapı	Yaprak ayası / Yaprak sapı	Meyve
Ca	2,7-3,0	2,1-2,9	0,7-1,1	160-220
K	0,6-0,8	1,0-2,3	1,6-2,5	990-1300
Mg	0,40-0,55	0,6-0,8	1,4-2,1	104-137
Na	0,01-0,02	0,7-5,4	0,7-5,4	11-25
P	0,10-0,15	0,05-0,07	0,4-0,6	145-215
Cu	11-35	8-20	0,1-1,5	0,7-1,4
Fe	150-285	27-34	0,1-0,3	2,9-4,1
Mn	26-31	5-12	0,4-1,2	0,2-0,5
Zn	17-42	9-30	0,4-1,2	0,3-0,6

Alaşehir Çekirdeksiz Üzümünün coğrafi sınırda uzun bir geçmişi vardır. Alaşehir ilçesinin tarım ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. Bu sebeplerle coğrafi sınır ile ün bağı bulunur.

Üretim Metodu:

Ana Seçimi:

Bağlar, Amerikan asma anaçlarından Ramsey, 41 B, 420 A, 1103P çeşitler üzerine tesis edilir. Kurak ve kireçli topraklarda ise 140 Ruggeri anaı tercih edilebilir.

Bağ Tesisi:

Üzüm bağı tesisleri, asma fidanlarının iyi güneş alacağı konumda düzenlenir. İdeal sıra aralığı 2,5-3 metredir. Sıralar arası ise en az 2 metredir. Tesiste havalandırma düzenli olarak sağlanır. Alaşehir’de ılıman iklim olduğundan asma dikim zamanı sonbahar aylarıdır. Alaşehir Çekirdeksiz Üzümü bağları ardak sistemi kurularak tesis edilir.

ardak Sisteminin Kurulması:

ardak sisteminin yapımında aa, metal ve beton malzemelerin herhangi biri tercih edilebilir. ardak sisteminde sıra arası en az 3 metre, baş (ta, kafa) yüksekliği ise toprak seviyesinin 2 metre üstünde olabilirken, sıra üzeri mesafeleri toprak verimliliği yanında ana ve çeşidin gelişme gücüne bağlı olarak 2 ile 3 metre arasında değişebilir. 2 metre civarı yükseklikte taçlandırılan asmalarda çeşidin budama isteğine bağlı olarak yaklaşık 90 derecelik açılarla 4 adet kara kol veya ürün çubuğu bırakılmalıdır. Verimli topraklarda ve kuvvetli gelişen üzüm çeşitlerinde bu terbiye şekli uygulandığı zaman bırakılan kara kol veya ürün çubuğu sayısı 6’ya hatta 8’e kadar çıkarılabilir. Bırakılan gözlerden çıkan yeşil sürgünler, taçlandırma alanı çevresinde 50’şer santimetrelik aralıklarla enine ve boyuna dama şeklinde çekilen tellerin oluşturduğu yüzey üzerinde yönlendirilir. Özellikle şiddetli rüzgârlardan zarar görmesini önlemek için bu sistem üzerinde oluşan ve geniş alana yayılan yeşil aksamın taşındığı destek sisteminin kuvvetli oluşturulması gerekir. Dengede bazı sorunların yaşanmaması ve hava sirkülasyonunun daha iyi sağlanabilmesi için sürgünler ve salkımların taşındığı destek sistemlerinin 5 dekardan büyük olmayan bağımsız parseller şeklinde yapılması tavsiye edilir.

Toprak İşleme:

Sonbahar toprak işleme: Sonbahar toprak işlemenin amacı toprağı derin işleyerek sonbahar ve kış yağışlarının toprakta depo edilmesini sağlamaktır. Hasat kasım ayı sonuna kadar sürdüğünden hasat sonrasında yabancı ot kontrolü amacıyla yüzeyssel olarak toprak işlenir.

İlkbahar toprak işleme: Toprağın havalanmasını sağlamak, yabancı otların çıkışını önlemek ve gübre uygulamaları için yapılır. İlkbahar ayında yabancı ot kontrolü amacıyla yüzeyssel olarak toprak işlenir

Yaz toprak işleme: Topraktaki su kaybının önlenerek nemin korunması, uygulanan mineral gübrelerin etkinliğinin artırılarak derine inmesinin sağlanması, toprak yüzeyinde meydana gelen çatlak ve yarıkların kapatılması, yeşil gübreleme sonucu nitrifikasyonun artırılması, toprağın azot bakımından zenginleşmesinin sağlanması ve yabancı ot kontrolü amacıyla yüzeyssel olarak toprak işlenir.

Gübreleme:

Alaşehir Çekirdeksiz Üzümü üretiminde, fosforlu ve potasyumlu gübreler omcalardan 50-70 cm mesafede, 25-35 cm derinliğe uygulanır. Genellikle şubat ve mart aylarında fosfor kaynağı olarak %45 P₂O₅ içeren Triple Süper Fosfat (TSP) gübresi kullanılır. Azotlu gübreler yüzeye serpilerek 10-15 cm derinlikte toprağa karıştırılır. Bağ için azotlu gübrelerin yarısı amonyum sülfat veya üre halinde kış mevsiminde (şubat-mart), diğer yarısı ise amonyum nitrat halinde çiçeklenmeden sonra, analiz sonuç önerisine göre verilir ve ardından sulama yapılır. Potasyum ağırlıklı gübreleme; yaprak analizi yapılmışsa, yaprak analiz sonuçlarına göre koruk döneminden başlayarak 3 defa 21 gün ara ile uygulanır. Çiftlik gübresi bağlara yaprak dökümünden sonra sonbaharda veya kışın ilk günleri içinde 2-3 yılda bir verilir.

Sulama: Alaşehir Çekirdeksiz Üzümü üretiminde bağlarda yüksek verim elde edebilmek için iklim, toprak ve kültürel işlemlere bağlı olarak büyüme mevsimi boyunca 600-650 mm arasında suya ihtiyaç duyulur. Çiçeklenme döneminde havaların kurak gitmesiyle asmaların susuz kalması, tane tutma oranının düşük olmasına ve tanelerin küçük kalmasına neden olur. Daha sonra yapılan sulamalarla bu durumun düzeltilmesi mümkün olmamaktadır. Hızlı gelişme devresi olan haziran ayında ve salkımlara ben düşme döneminde (temmuz sonu) kök bölgesinde yeterli su bulunmadığı hallerde omcaların gelişmesi yavaşlar, yapraklar pörsür ve renkleri solar. Salkımlardaki taneler normal iriliklerini alamaz ve rengi matlaşır, üzerlerinde güneş yanıkları artar. Böyle durumlarla karşılaşınca bağın suya ihtiyacı olduğu anlaşılmalıdır. Sulama, olgunluk dönemine kadar asmanın gelişmesi ve toprağın nem durumuna göre yapılır, geç dönemde ve aşırı sulamadan kaçınılmalıdır. Asmalarda toprak yapısı dikkate alınarak sulama en geç hasattan bir ay önce kesilmelidir. Alaşehir Çekirdeksiz Üzümü üretiminde bağlarda salma sulama ve damlama sulama yöntemi uygulanır. Damlama sulama yöntemi en uygun sulama yöntemi olarak son yıllarda yaygınlaşmıştır. Salma sulama yönteminde aşağıdaki sulama programı uygulanır.

Sulama no	Tarih aralığı	Sulama miktarı
1	Mayıs ayı 4. hafta	75-80 mm
2	Haziran ayı 1. hafta	100-105 mm
3	Haziran ayı 3. hafta	75-80 mm
4	Temmuz ayı 1. hafta	70-75 mm
5	Temmuz ayı 2. hafta	70-75 mm
6	Temmuz ayı 3. hafta	70-75 mm
7	Ağustos ayı 2. hafta	70-75 mm
8	Ağustos ayı 4. hafta	80-85 mm

Kış Budamalarında Budama Sistemleri:

Kısa Budamalar: İki yaşlı dalın üzerinde bulunan bir yaşlı sürgün üzerinde 2-4 göz bırakacak şekilde yapılır.

Uzun Budamalar: Çubuk üzerinde 5-7 göz bırakılır.

Karışık Budamalar: Hem uzun (8 ve daha fazla) hem de kısa (2-3) gözlü çubukların kullanıldığı budama şeklidir. Budamada bırakılan kısa çubuklar ertesi yılın ürün çubuklarını oluşturur.

Yaz Budamalarında Budama Sistemleri:

Gözlerin uyanmasından hasada kadar olan aktif devrede, asmadaki ürünün miktar ve kalitesini düzenlemeye yönelik yapılan kültürel uygulamaların tümüne yaz budaması veya yeşil budama denir. Yeni dikilen asma fidanında ilkyaz uygulamasında en iyi ve kuvvetli gelişen sürgün hereğe bağlandıktan sonra diğerleri çıkartılır. İlkyaz terbiyesi uygulanan fidanlarda sürgünlerin boyu yatırma telini en az 50-60 cm geçtiğinde telin 10-15 cm altından tepesi alınır. Daha sonra üstteki iki koltuk sürgününü bırakıp diğerleri çıkarılır ve alttaki yapraklara dokunulmaz.

Bağlarda uygulanan başlıca yaz budamaları aşağıda açıklanmıştır.

Filiz Alma (Obur alma): Salkımsız sürgünlerin (filiz), yaşlı kısımlardan çıkan sürgünlerin (obur) çıkarılmasıdır. İlkbaharda son salkım taslaklarının görülmesi sonrası yapılır.

Uç Alma: Uç alma, kuvvetli büyüyen verimli yazlık sürgünlerin uç kısımlarının değişik uzunluklarda çıkarılması işlemidir. Bu uygulamayla sürgünlerin uzunlamasına büyümesi sınırlandırılarak salkımların daha iyi gelişmesi, tane tutumunun artması ve aynı zamanda diğer zayıf sürgünlerin de kuvvetlenmesi sağlanır.

Tepe Alma: Tepe alma, verimli yazlık sürgünlerin haziran ayının ortasında ayında uçtan itibaren 30-60 cm'lik kısımlarının kesilerek veya kopararak çıkarılması işlemidir. Tepe alma işleminin amacı, hem sürgünlerin daha iyi odunlaşmasını sağlamak, hem de yazlık sürgünler üzerinde koltuk sürgünü gelişmesini teşvik etmektir.

Koltuk Alma: Asmalarda, özellikle uç ve tepe alımı yapıldıktan sonra yaprak koltuklarındaki aktif gözlerden yeni sürgünler oluşur. Koltuk ismi verilen bu sürgünler, kuvvetli gelişen omcalarda daha fazla oluşur ve hızla büyüyerek asmanın besinlerine ortak olur ve sonuçta üzümlerde renk oluşumu ile olgunluk gecikir. Bu yüzden haziran ayından itibaren koltuk alma işlemi yapılabilir.

Yaprak Alma: Aşırı yaprak sayısı, salkımları gölgeleyerek, yeterince güneş almalarını engeller ve dolayısıyla renklenme ve olgunlaşma gecikir. Ayrıca havalanma da yetersiz olacağından, mantari hastalıkların (Külleme, Mildiyö, vb.) yayılması da kolaylaşır. Bu gibi olumsuz koşulların ortaya çıkmaması için salkımları örten yaprakların koparılması suretiyle, yaprak seyreltmesi yapılır. Yaprak alma işlemleri tanelerin irileştiği, üzerlerinin mumsu pus tabakası ile kaplandığı ve ben düşme dönemlerinde alaca gölge oluşturacak şekilde yapılır. İlk salkımın altındaki yapraklar ben düşme dönemi sonuna kadar aktivitelerini korurlar. Bu devreden sonra salkımın altındaki yapraklar çıkarılabilir.

Zararlılarla Mücadele:

Bağlar budandıktan sonra gözler uyanmadan 10-15 gün önce % 4'lük bordo bulamacı ile ölü kol mücadelesi yapılır. Mildiyö (pronos) ve bağ küllemesi gibi mantari hastalıklara karşı uyarılar dikkate alınmalıdır. Tane tutma döneminde külleme ile mücadelede ederken sistemik ilaçlar tercih edilmelidir. Ben düşme dönemine kadar bağ küllemesi ile ilgili gerekli mücadeleye devam edilir. Salkım güvesinde 3. ve 4. döllerin zararı tüm ürünün kalitesini ve miktarını önemli ölçüde olumsuz etkilediği için ilaçlamalarda, hassas davranılır ve erken uyarı sistemlerine göre ilaçlama yapılır. Salkım güvesi larvalarının tanelerde yaptığı hasar sonucu ortaya çıkan kurşuni küf (*Botrytis*) zararıyla ilgili önlemler alınmalıdır.

Gelişim Düzenleyici Kullanımı: Alaşehir Çekirdeksiz Üzümlü üretiminde yaş üzümün tane ağırlığını ve meyve tutumunu artırmak için tam çiçeklenme döneminde dönüme 1 gram GA3 (gibellerikasit) uygulanır. Bunun dışında tam çiçeklenme döneminde dönüme 1 gram GA3, taneler 4-5 mm büyüklüğüne gelince dönüme 40 gram GA3 uygulanır

Hasat: Alaşehir Çekirdeksiz Üzümlü hasadı temmuz ayının ortasından başlayarak eylül ayı başlarına kadar devam eder. Eğer bağlarda örtü uygulaması yapılır ise hasat dönemi eylül ayı sonuna kadar uzar. Hasat, bağ makası kullanılarak yapılır. Kesilen salkımlar sepetlere alınır. Ardından kasalara dizilerek soğuk depolara taşınır. Alaşehir Çekirdeksiz Üzümlü 90-110 gün, (0 ± 1 C° sıcaklık, % 90-95 oransal nem) de күкүрт dioksit (SO₂) içeren koruyucu kâğıtlarla depolanabilir.

Coğrafi Sınır İçerisinde Gerçekleşmesi Gereken Üretim, İşleme ve Diğer İşlemler:

Alaşehir Çekirdeksiz Üzümlünün coğrafi sınırda uzun bir geçmişi vardır. Alaşehir ilçesinin tarım ekonomisinde önemli bir yere sahiptir. Bu sebeplerle coğrafi sınır ile ün bağı bulunan Alaşehir Çekirdeksiz Üzümlünün tüm üretim aşamaları, coğrafi sınırda gerçekleşir.

Denetleme:

Denetimler; Alaşehir Ticaret ve Sanayi Odası koordinatörlüğünde ve Alaşehir Ticaret ve Sanayi Odası, Alaşehir İlçe Tarım ve Orman Müdürlüğü, Alaşehir Ticaret Borsası ve Alaşehir Ziraat Odasından konuda uzman birer kişinin katılımıyla 4 kişiden oluşan denetim mercii tarafından gerçekleştirilir.

Denetimler, düzenli olarak yılda iki defa, ayrıca gerek görülmesi ve şikâyet halinde her zaman yapılabilir.

Denetim kriterleri aşağıdaki gibidir.

- Coğrafi işareti kullanım biçiminin uygunluğu
- Ürünün Alaşehir ilçe sınırlarında yetiştirilip yetiştirilmediği
- Hasat zamanının uygunluğu

- Ürün özelliklerinin uygunluğu
- Ürünün yetiştirme yönteminin uygunluğu

Denetim mercii, kamu kuruluşlarından veya özel kuruluşlardan veya bunlarda görevli uzman gerçek veya tüzel kişilerden denetimin gerçekleştirilmesi sırasında faydalanabilir veya hizmet satın alabilir. Tescil ettiren, hakların korunmasında hukuki süreçleri yürütür.